

EXPRESS

NIEDZIELNY ILUSTROWANY.

ROK V. | ŁÓDŹ, NIEDZIELA, 27-go LUTEGO 1927 R.

CENA NUMERU 20 GROSZY.

NR. 58

W Chinach leje się krew!

Wojska chińskie i angielskie będą bronić Szanghaju przed kantończykami.

Pekin, 27 lutego

Wojska Czu Czu Czonga, podkomendnego dyktatora Chin północnych, Czang Tso Lina, brawurowym marszem przeszły w ciągu czterech dni odległość 270 km., oddzielając Nankin od Szanghaju, wkroczywszy do dzielnicy chińskiej Szanghaju. Oddziały, które zajęły miasto, liczą około 30,000 i zajmują pozycje obronne w bezpośredniej okolicy miasta. Wojska ję. Sun Czuan Fana nie przekadzały oddziałom mandżurskim w zajęciu miasta i wspólnie z nimi bronić będą Szanghaju przed kantończykami.

Pekin, 27 lutego

Według informacji, wychodzącej tu prasy angielskiej, sytuacja Szanghaju jest w tej chwili bardzo pomyślna. Czang Czu Czong zdołał bowiem skupić około 30,000 żołnierzy. Siły wojsk białych, skoncentrowanych w Szanghaju, wzmocnione są przez nowe desanty co doprowadziło liczbę wojsk europejskich do 10,000, a amerykańskich do 3,500. Poza tem w porcie znajduje się 35 jednostek floty wojennej państw obcych, oraz 15 torpedowców Sun Czuan Fana, które oddały się do dyspozycji wojsk mandżurskich. Jednocześnie należy podkreślić, że w razie ataku kantończyków na Szanghaj, po

Londyn, 26 lutego.

Według doniesień z Szanghaju, awangarda armii kantońskiej zajęła Sung-Kiang, położony o 20 mil od Szanghaju. Armie angielskie i włoskie obsadziły punkty strategiczne w okolicach koncejsi. Według ostatnich doniesień, Stany Zjednoczone i Ameryka postanowiły nie wydawać rozkazu lądowania swych

wojsk, dopóki bezpieczeństwo obywateli amerykańskich i japońskich nie zostanie zagrożone bezpośrednio. Po ulicach Szanghaju ciągną bez przerwy oddziały wojskowe, transporty amunicji i transporty żywności.

Londyn, 26 lutego.

„Daily Express” podaje niepotwierdzoną jeszcze wiadomość z Szanghaju o przejściu całej floty chińskiej na stronę Kantonu.

Stronie wojsk mandżurskich walczyłyby wojska Sun Czuan Fana.

Szanghaj, 27 lutego

Pociągi wiozące wojska, przybywają

tu nieustannie z Nankinu. Dziś wieczorem oczekiwane jest przybycie Sun-Szuan-Fanga, jego sztabu oraz pociągu z amunicją. Sytuacja w dzielnicy zagranicznej jest naogół spokojna. Według otrzymanych tu doniesień, władza amerykańskie i japońskie nie zamierzają w obecnej chwili rozmieszczać wojsk na linii obronnej.

Szanghaj, 27 lutego

O ile zrazu przyjazd wojsk angielskich witano z uczuciami mieszanymi, o tyle teraz obecność wojsk angielskich uważana jest za gwarancję bezpieczeństwa nie tylko przez cudzoziemców, lecz również przez chińczyków. Ci ostatni przyzwyczajeni do armii, które grabią, odczuwają ulgę z powodu poprawnego zachowania się wojsk angielskich.

Express kolejowy runął w przepaść

40 osób zabitych, 70 rannych.

Meksyk, 26 lutego.

Na linii kolejowej Tampico-Monterrey zdarzyła się straszna katastrofa kolejowa. Wykoleiwszy się z nieznanym powodem express meksykański, runął w przepaść. Szereg wagonów uległ doszczętnemu rozbiciu. Po chwili z pod gruzów wagonów poczęły się przedostawać płomienie i pożar, który uniemożliwiał wszelki ratunek.

Dotychczas wydobyto 40 zabitych i 70 ciężko rannych. Sądzi się jednakże, że jeszcze pokaźna liczba ofiar pogrzebana jest pod szczątkami pociągu.

Na miejsce katastrofy przybył oddział wojskowy. Z Tampico i Monterrey wysłano na miejsce wypadku pociągi z pomocą lekarską. Świadkowie opowiadają, że po katastrofie rozgrywały się mroźne krew w żyłach sceny. Zmiazdzeni krzykami wśród szczątków wagonów, aż śmierć wybawiła ich z okropnych mak. Wszelka pomoc była niemożliwa z powodu braku odpowiednich narzędzi. Dwie matki dostały pomieszania zmysłów na widok wydobytych zwłok ich dzieci.

Zapasy walut rosną

Nowe dwa miliony dolarów spoczęło w skarbcu Banku Polskiego.

Pokrycie złotego 58,3 procentu.

Warszawa, 27 lutego

Bank Polski w drugiej dekadzie lutego wykazuje w dalszym ciągu wzrost zapasu walut zagranicznych, a w związku z tem i poważne podniesienie się pokrycia złotego.

Pokrycie to wyniosło w dniu 20 lutego 58,30 procentu, czyli w szybkim, rekordowym tempie zbliża się do poziomu z pierwszych miesięcy istnienia Banku Polskiego, kiedy pokrycie przez dłuższy czas trzymało się na wysokości niewiele

ponad 60 procentów, a kurs złotego ustabilizowany był na 5,18 za dolar.

Jeżeli zaś weźmiemy jeszcze pod uwagę fakt, że od 10 miesięcy skarb państwa nie powiększa bilonu, to jasnym się stanie, że stabilizacja naszej waluty jest zabezpieczona, mówiąc nawet pesymistycznie, na długie, długie miesiące.

Zapasy walut w drugiej dekadzie lutego wyniosły 211,8 miliona złotych w złocie, czyli wzrosły o 11,7 milj. zł. — 2 miliony dolarów.

Tragiczna zabawa nożem.

Sosnowiec, 27 lutego.

Teofil Imioła, zamieszkały w Sosnowcu, ojciec trojga dzieci, lubi często zaglądać do kieliszka, a gdy przebierze miarę, wtedy wyprawia w domu awantury, łamie krzesła, tłucze szklanki i talerze i bije każdego, kto się nawinie. Tak też było onegdaj.

Imioła awanturował się do tego stopnia, że sąsiedzi zawezwali pomocy policji, która zabrała awanturnika do komisariatu. Żona Imioły wyruszyła za małżonkiem, pozostawiając w domu dzieci

bez opieki. Skorzystała ze swobody siedmioletnia Irenka, usiadłszy na stole bawiła się nożem. Nagle stół się przechylił i dziewczynka spadła na podłogę, a trzymanym w ręce nożem zraniła w nogę swego 9-letniego brata, Stefana.

Bryznęła krew, dzieci podniosły krzyk, na który przybiegli sąsiedzi i stali się krew zatamować, lecz bezskutecznie. Chłopiec odwieziony do szpitala, gdzie skonstatowano przecięcie tętnicy, pomimo energicznych zabiegów, zmarł na skutek znacznego upływu krwi

„DROB KAZIOŁ, CIOT WZROŚNIŁ, I JIGLE I PSOTY...”

MARSZALKOWI WCIAŻ MISTERNE WYTWARZAŁ MITRĘGI, WKOŃCU SWOJA SEMPITERNE NARAZIŁ NA CIEGLI.

REZYGNUJĄC Z PRÓŻNEJ CHWAŁY, UCIEKAŁ PRZES PŁOTY, AŻ SIĘ POLY UGINAŁY WÓJTOWSKIEJ KAPOTY.

TERAZ LAZI NIBY STRUTY I CIEŻKO SIĘ GŁOWI, JAKBY MOŻNA CHOĆBY BUTY UŚCISKAĆ DZIADKOWI.

W. D.

Tragiczna śmierć

dwojga osób w płomieniach.

Stanisławów, 26 lutego.

W Lipowicy, posiadacz gospodarstwa zamożny włościanin, Jerzy Leśko, Onegdaj od iskier z komina zajął się dach jego domu. Płomień szybko rozszerzał się, ogarniając coraz większą przestrzeń o uratowaniu dobytku nie mogło być mowy.

Nagle żona Leśki przypomniała sobie, że na strychu ma ukryte oszczędności, dochodzące do 1000 zł. Nie bacząc na niebezpieczeństwo, wraz ze służącą wbiegła na górę, by choć wyratować pieniądze. Niestety, gęsty dym utrudnił im powrót i obezwładnił je. Bez czucia padły na ziemię, a gdy po jakimś czasie zabudowanie runęło z pośród snopów iskier wydobyły dwa zwęglone trupy: włościanki i jej służącej.

Przymus pracy dla żebraków w Belgii.

Bruksela, 27 lutego.

Rząd belgijski postanowił zatrudnić przymusowo w jednej z kopalni węglowych 200 żebraków, którzy kilkakrotnie przyłapani zostali na żebraniu.

Pisma belgijskie podają, że między żebrakami znajduje się kilku obywateli polskich.

Klub milionerów amerykańskich spłonął.

Nowy Jork, 27 lutego.

Najstojniejszy klub milionerów amerykańskich na piątą ulicę spłonął wczoraj wskutek krótkiego śpienia.

Straty wynoszą przeszło pół miliona dolarów.

Epidemia samobójstw w Argentynie.

Buenos Aires, 26 lutego.

W Argentynie wystąpiła w ostatnich czasach istna epidemia samobójstw. W ostatnim tygodniu dokonano przeszło 400 samobójstw, a z tej liczby przeszło 200 w Buenos Aires. Przeważnie samobójstwa dokonywane są przez otrucie. Rząd postanowił przeprowadzić ścisłą kontrolę nad sprzedażą środków trujących.

Zwinięcie policji politycznej nastąpi w ciągu najbliższych dwóch tygodni.

Z Warszawy donoszą:

Jak wiadomo, reorganizacja organów min. spraw wewnętrznych spowodowała przedewszystkiem zwinięcie okręgowych urzędów policji politycznej. Odnosne kompetencje kierownicze i nadzorcze będą należeć do wojewódzkich wydziałów bezpieczeństwa, zaś agendy policji politycznej przejdą do wojewódzkich urzędów śledczych, które są właśnie tworzone.

Całkowite zlikwidowanie policji politycznej na całym terenie państwa spodziewane jest w ciągu najbliższych 2-3 tygodni.

Biało-czarny Mezaljans.

Hrabina austriacka żoną murzyna-tenora.

Berlin, 27 lutego.

Hrabina Colledero Mannsfeld, pochodząca ze znanej austriackiej rodziny, wyszła za mąż za tenora negra Hayesa. W sferach arystokracji austriackiej wiadomość ta zrobiła wielkie wrażenie.

Czarodziej „Menlo-parku”

Tak amerykanie nazywają Edisona.

Słynny uczony jest głuchy i pracuje obecnie nad 25 wynalazkami.

Dziennikarz włoski, Arnaldo Fraccardi, udał się do siedziby Edisona w Menlo Park, aby powinszować słynnemu wynalazcy osiemdziesiątej rocznicy urodzin i wrażenia z tej wycieczki opowiada na łamach medjolańskiego „Corriere della Sera”.

Edison — pisze Fraccardi — zamieszkuje od lat czterdziestu własną willę w Menlo Parku. Z willi tej udaje się codziennie o godz. 9 zrana, wprost przez niewielki las, do swej pracowni, tam pracuje do południa, poczem jedzie niewielkim zamkniętym autem, darem przyjaciela Forda, na śniadanie do domu. Śniadanie to nie zajmuje mu nigdy ponad dwudziestu minut. Po spożyciu śniadania, znów wraca do pracowni, w której pozostaje do godz. 6-ej wieczorem, jeżeli nie ma do rozstrzygnięcia szczególnie pilnego i ważnego zagadnienia, w takim bowiem razie gotów dnie i noce spędzać w laboratorium.

Dziennikarz włoski zastał go w pracowni, gdzie przy pomocy wiernego sekretarza swego, Croftsa, segregował setki telegramów gratulacyjnych, które nadeszły z całego świata. Jak wiadomo, Edisona nazywają w Ameryce „Czarodziejem z Menlo Parku”, ale też rzeczywicie gabinet jego sprawia wrażenie warsztatu jakiegoś alchemika. Ściany gabinetu są zakryte półkami pełnymi kaset gruby, obrazami i tablicami statystycznymi. Zaraz z pierwszych słów wynalazcy widać, że jest głuchy, głos jego bowiem posiada to brzmienie typowe głuchoniemych nie będących w możności panować nad jego napięciem. Bo też Edison jest **łzliwie zupełnie głuchy**, a o przyczynach tego go kalectwa opowiada, co następuje:

Mając lat osiemnaście, byłem telegrafistą na kolei żelaznej „Grand Trunk”. Miałem już wówczas pociąg do nowych wynalazków i zarząd kolei pozwolił mi zajmować się po godzinach pracy, doświadczeniami mieni w wyranżerowaniu wagonie towarowym. Pewnego dnia mając do czynienia z fosforem, wywołałem pożar wagonu, aby zaś uniknąć duszącego dymu, wydzielanego przez płonący fosfor, wyskoczyłem poprzedzając świeże powietrze. Dozorca jednak toru, biorąc mnie za uciekającego włóczęgę, rzucił się na mnie i po chwili spadł na moją głowę i uszy ciężkie uderzenia jego pięści. Odtąd zacząłem cierpieć na wzma gającą się wciąż głuchotę, a w ciągu kilku lat ostatnich straciłem słuch zupełnie.

Wszystko, co umiem — opowiadał Edison w dalszym ciągu rozmowy — **wdzięczam tylko sobie**. Ciężkiego języka profesorów uniwersyteckich nigdy nie słyszałem i może nawet nie zrozumiałbym go wcale. W życiu i dążeniach moich usiłowałem zawsze zbliżyć się do przyrody i prawdy i znalazłem niejedną drogę tam wiodącą. Czas uważam za materiał najcenniejszy, udzielony przez Boga ludziom. Staram się więc jaknajmniej go tracić i dlatego śpiam tylko pięć godzin dziennie. Po wieczory pracuję i czytam jeszcze do północy.

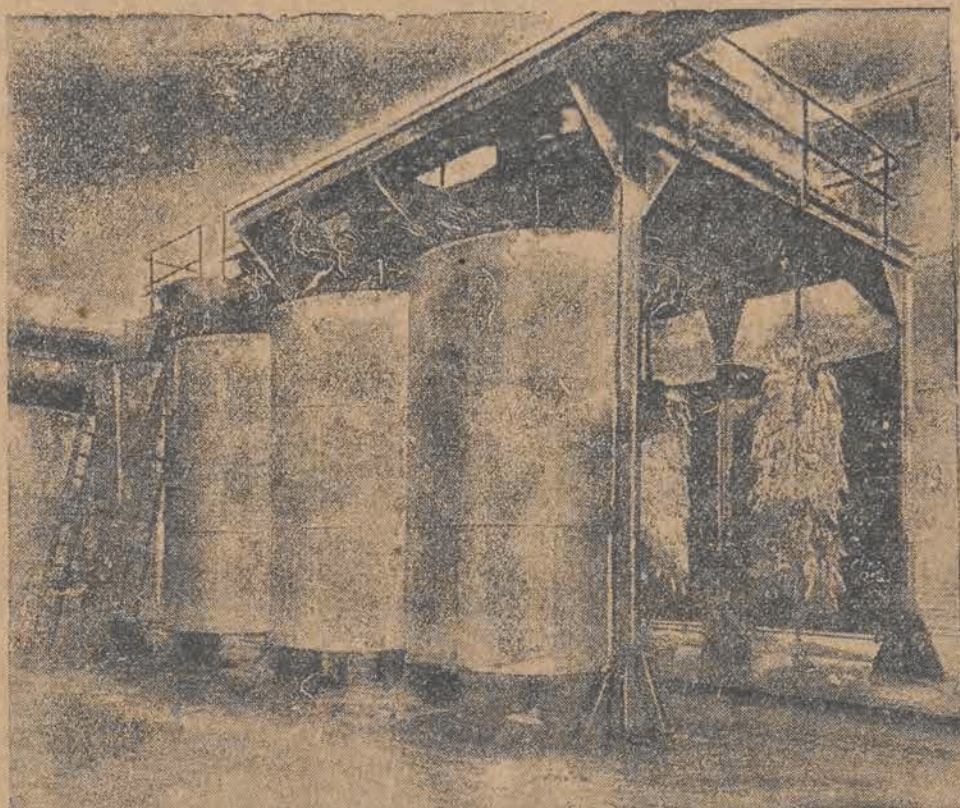
Zapytany o przyszłość, Edison odpowiedział:

Jestem pewien takiego rozwoju mechaniki i elektryczności, a jakim dzisiaj nie możemy mieć nawet pojęcia.

Na zapytanie wreszcie dziennikarza, czy pracuje obecnie nad jakim wynalazkiem, zawołał:

Nie nad jednym, lecz nad dwudziestu pięciu! Zawsze było systemem moim pracować jednocześnie nad kilkoma zagadnieniami, gdyż słyszałem wciąż jedną i tą samą muzyką nudy. Aby więc odpocząć po jednej pracy, zabieram się zaraz do drugiej.

Nowy sposób mycia pociągów.

W Paryżu zastosowano nowe urządzenie do mycia pociągów, pozwalające w ciągu kilku minut doskonale wymyć cały garnitur pociągu. Odbija się to w ten sposób, że pociągi, które wróciły z drogi przejeżdżają przez mały tunel, utworzony z cylindrów rotacyjnych, zaopatrzonych w specjalnie zastosowane szczotki, nasiąknięte czystą wodą. — Ilustracja nasza przedstawia taki przejazd pociągu przez czyszczący tunel.

Chłopiec czy dziewczynka? Nowe zdobycze naukowe w dziedzinie diagnozy płciowej krwi.

Dwóch jest odkrywców t. zw. diagnozy płciowej, według doświadczeń chemicznych, czynionych z krwią, zmieszanej z różnymi substancjami chemicznymi. Pierwszym jest chemik i badacz, Monoilow. Wyszedł on z założenia, że organizm męski i organizm żeński posiadają muszą w sobie pewną różnicę w składzie chemicznym. Te różnice według płci, udzielać się muszą przedewszystkiem krwi, jako przewodniemu i życiodajnemu prądowi w każdym organizmie: krew zatem musi zawierać w sobie także różnice składowe, które zna leż i stwierdzić powinna odpowiednia analiza chemiczna.

Należy tylko znaleźć w tym celu sposób, czyli formułę chemiczną. Monoilow przedsięwziął 36 prób z różnorodnymi substancjami, mieszając je z krwią od jednej i drugiej płci. Do trzech kropelek krwi dodaje się powoli, po kropli wymienionej mieszaniny. Dodając pierwszą kroplę, należy naczynko lekko poruszyć, ale bez zbytniego potrząsania. Przy drugiej kropli potrząsnąć nie co silniej; przy trzeciej i następnych po trząsać jaknajmocniej.

Skończywszy doświadczenie, otrzyma się taki skutek: krew męska odbarwnia się, żeńska pozostaje bez zmiany.

Doświadczenia, robione nawet z krwią zasuszoną, lub też z mięsem zwierzęcym, choćby nawet miało w sobie początek rozkładu, wykazały jednak wyraźną różnicę pomiędzy płaciami. Czyniono też doświadczenia z krwią nie tylko ludzką, ale wziętą np. od stadnika i krowy, a reakcja podobna różnicę płci wykazująca, była widoczna w 86 do 97 wypadkach.

Wśród doświadczeń z krwią od 41 mężczyzny i tyluż kobiet, zdarzyła się tylko 3 razy błędna diagnoza. Dalsze badanie wykazało, że błędny skutek zdarzał się w takich razach tylko, jeśli w organizmach ludzkich znajdował się błąd zasadniczy, oddziaływający na krew, jak np. w krwi od chorych na t. zw. cierpienia basedowe, oraz na inne dolegliwości, zwłaszcza na te zakaźnych chorób płciowych.

Monoilow czynił również doświadczenia z sokiem, czyli z krwią roślinną, posiadającą bardzo zbliżone właściwości składowe, do krwi ludzkiej lub zwierzęcej, pomimo, że jest zielona. Doświadczenia te wykazały ten skutek: sok z roślin męskich odbarwiał się, z roślin żeńskich pozostał bez zmiany.

Doświadczenia w tym kierunku czy

nił również inny chemik, nazwiskiem Bernatzky. Metoda jego jest jeszcze prostsza. Do wyciągu z krwi lub z białka, otrzymanego zapomocą ługu, dodawał tylko kroplę indykatora. W tym składzie otrzymał oddziaływanie wpływające również na barwę krwi. Wyciąg męski zabarwiał się na różne odcienie fioletowe, wznosząc się aż do niebieskości, wyciąg żeński przechodził w barwę żółto-czerwona, lub ciemno-czerwoną. Skutek podobny dawały nietylko doświadczenia, czynione ze świeżej krwi ludzkiej, zwierzęcej, lub roślinnej, ale nawet z roślinami, wyjętymi ze starych, zasuszonych herbarjów.

Wtedy również, po rozczynieniu pewnych substancji zapomocą t. zw. kropli Bernatzky'ego, występuje jeszcze różnica płci u roślin. Nawet doświadczenia czynione ze sędziawymi solonami wykazały stanowiące różnice płciowe w zabarwieniu pomiędzy mleczakiem a ikrzakiem.

Pomimo, że doświadczenia te znajdują się jeszcze w stadium nieco początkowym, że więc dużo jeszcze potrzeba, aby formuły chemiczne, docieknięte przez pp. Monoilowa i Bernatzky'ego, działać mogły z matematyczno-chemiczną pewnością, to jednak wróża tym wynalazkom ogromną przyszłość, zwłaszcza w kierunku medykochemii na użytek zawiłych spraw sądowych.

Są nawet tacy, którzy przewidują, że przy dalszym jeszcze rozwinięciu tych doświadczeń, ustalić da się na przód z najzupełniejszą pewnością, czy potomek, mający dopiero przyjść na świat, będzie rodzaju męskiego czy żeńskiego. Nie mówiąc o innych doświadczeniach przewidzianych, jakie wynikną z kropli Monoilowa i jego spółzawodnika, Bernatzky'ego.

Tramwaj z aluminium. Nowy wynalazek amerykański.

Wiadomo, że aluminium jest najlżejszym metalem, który używa się też wszędzie, gdzie chodzi o zmniejszenie wagi przedmiotu do ostatnich granic. Tak np. metalowe części samolotów wykonane są z aluminium oprócz motoru, który musi mieć dużą wytrzymałość i dlatego ścianki jego zrobione są z mocniejszego stopu.

Po raz pierwszy niedawno użyto aluminium do zbudowania tramwaju — oczywiście w Ameryce. Przedsiębiorstwo tramwajowe w Clevelandzie uruchomiło

Z międzynarodowej wystawy kotów w Paryżu.

Kot rasy birmahskiej.

Piękny okaz kota sjańskiego.

Styl jankesa.

Jak piszą gazety amerykańskie.

„W obecnych czasach, kiedy tak bardzo szerzy się bandytyzm, uprawiany przez kobiety, nie ma lepszej ochrony, jak nosić w kieszeni oswojoną mysz”... (Austin American).

„W naszych miastach niezbyt wiele ludzi traci życie wskutek wystrzałów re wolwerowych. Ci, którzy giną, padają zwykle ofiarą kiepskiego celowania”... (El Paso Times).

„Fabrykanci sardynek w Maine postanowili wydać w trzech najbliższych latach trzy miliony dolarów na reklamę, ale niestety ani jednego centa na lepsze kwatery dla sardynek”... (Detroit News).

„Jeżeli jakiś człowiek jest właścicielem automobili, to nie dowodzi to, że ma pieniądze, lecz że je miał”... (El Paso Times).

„Trzeba zachować ruchliwość, by żyć długo — powiadają lekarze. Zwłaszcza na skrzyżowaniach ulic”... (Columbus Citizen).

„Możliwe jest że niema związku między oboma faktami, ale dziwnem jest, że zapowiedź Mussoliniego, iż opodatkuje kawalerów, nastąpiła bezpośrednio po wiadomości o zaręczynach księcia Humberta z księżniczką Ileną”... (Life).

„Na jednym z bankietów odczytał pewien bankier kiepski poemat, który sam napisał i nie zleżał mu się nie stało. Ale niech kiedyś poeta wypisze kiepski czek!”... (New York American).

HERBATA PERLOW
AROMATYCZNA, MOCNA I WYDAJNA.
WSZECHEŚWIATOWA FIRMA ISTNIEJĄCA OD ROKU 1787.

— A więc pan ręczy, że ten środek na porost włosów jest dobry?...
— Bezwzględnie! Niedawno wyciągnął pewien młody człowiek zębami korek, a następnego dnia urosły mu włosy...

Dyplomatyczny zamach samobójczy.

20-letnia Sabina P., chcąc nastraszyć rodziców, nie zgadzających się na jej ślub ze studentem, symulowała samobójstwo.

Student traktował samobójstwo na serjo i postanowił pójść w ślady niedoszłej narzeczonej.

Lódź, 27 lutego.

W mieszkaniu państwa P. częstym gościem był student wydziału medycznego uniwersytetu warszawskiego, który przyjechał do Łodzi od pół roku w Łodzi.

pan Mieczysław R.

Państwo P. posiadali 20-letnią córkę Sabinę, która po ukończeniu średniej szkoły, zajęła w domu stanowisko t. zw.

panny na wydaniu.

Młody student przychodził oczywiście do panny Sabiny,

związując ku niej najszersze sympatie. Panna Sabina również nie zachowywała się obojętnie w stosunku do jego osoby.

Upiływały jednak tygodnie i młodzieńiec nie zdradzał najmniejszych skłonności do zakończenia tej sprawy na drodze matrymonialnej.

Przed kilku dniami pan R. przybył do mieszkania swych znajomych w celu pożegnania się, albowiem miał zamiar wyjechać na dłuższy czas do Warszawy.

Rodzice panny Sabiny pożegnali się z nim bardzo czule, życząc mu powodzenia w egzaminach, nie poruszając przytem wcale tematu jego stosunku do ich córki.

Albowiem gdy młodzi pozostali sami i pan R. począł się żegnać, panna Sabina nie mogła już dłużej panować nad sobą i zalewając się łzami, oświadczyła studentowi,

że go kocha

i nie może się z nim rozstać.

Uszczęśliwiony pan R. odrzekł, że oświadczywszy przyjmuje i jeżeli pierwszy nie wystąpi to tylko dlatego, że był onśmielony brakiem stanowiska.

Mimo to pan R. wyjechał nazajutrz do Warszawy i zaraz skończyło się na tem, że młodzi mieli zawiadomić o swem postanowieniu rodziców i wszcząć następnie odpowiednie kroki celem zrealizowania powziętych zamiarów.

Rodzice pana R.

zgodzili się

na związek małżeński syna, albowiem panna była posażna i pochodziła z arystokratycznej rodziny.

Inaczej jednak przedstawiała się sprawa w domu panny Sabiny.

Rodzice

nie chcieli słyszeć

o małżeństwie ich córki ze studentem, nie mającym jeszcze ukończonych studiów.

Nie pomogły nalegania córki.

Panna Sabina żaliła się więc w listach przed swym pseudonarzeczoną,

który pocieszał ją jak mógł nie potrafił jednak również znaleźć wyjścia z tej sytuacji.

Ze względu na stosunki, panujące w domu państwa P., student nie chciał nawet przyjechać do Łodzi,

obawiał się bowiem konfliktów ze strony rodziców panny Sabiny.

Młoda dziewczyna znalazła się więc w sytuacji bez wyjścia.

Zagroziła rodzicom, że popełni samobójstwo, a gdy i to nie pomogło uplanowała

„dyplomatyczny” zamach samobójczy. W tym celu nalala do fiolki mocno rozcieńczonej esencji octowej postawiła ją obok siebie i wszczynając alarm, położyła się na podłodze.

Gdy domownicy wpadli do pokoju, panna Sabina zabroniła im wzywać lekarza, oświadczając, że nic jej się nie

stało, gdyż nie zdążyła jeszcze wypić całej dozy trucizny.

Pannie Sabinie rzeczywiście nic się nie stało, napędziła tylko trochę strachu rodzicom, lecz wśród znajomych rozniósł się pogłoska, że panna Sabina popełniła samobójstwo.

Wiadomość ta przedostała się do Warszawy i nazajutrz pan R. dowiedział się o rzekomem samobójstwie panny Sabiny.

Zrozpaczony pan R. tego samego wieczoru pozostawił list w swym pokoju i znikł z domu.

W liście tym pisał, że idzie w ślady swej niedoszłej narzeczonej i postanawia rozstać się z tym światem. Rodzina pana R. wszczęła na gruncie warszawskim

energiczne poszukiwania.

—ab—

Zawile drogi miłości i zemsty.

Tłuczonym szkłem i jodyną płaciła młoda kobieta za wzgardę uczucia.

Warszawa, 27 lutego

Panna Janina Kalebówna jest niewątpliwie osobą pełną wdzięku i niezliczonych zalet, ale żaden poeta, a co dopiero zwykły śmiertelnik, aniłom jej nie nazwie. Przepadło! Ta osobka jest postacią, której za często poszukują woźni sądowi. Pasja jej to doraźne rozstrzygnięcie wszelkich powikłań życiowych. Wskutek tego stała już kilkakrotnie w kolizji z kodeksem karnym.

Pewnego razu stanęła przed sądem pokoju za

pokaleczenie kuzynki.

Rzuciła się na nią z całym impetem niesamowitej chłopczycy i to z tak prostej przyczyny, że normalny człowiek nie jest w stanie jej zrozumieć. Kuzynka przypadkowo wylała jej na sukienkę trochę herbaty.

Innym razem zabrała się na swój sposób do ukochanego p. Mariana Kowalik, który nie okazał jej dość należytego afektu, darzył zaś nim jej koleżankę. P. Janina Kalebówna wywarła na niewiernym młodzieńcu

wyszukaną zemstę.

Pod nieobecność p. Mariana przyszła do mieszkania jego rodziców, a skorzystawszy z dogodnej sposobności, wsunęła pod kołderkę ukochanego porcję

tłuczonego szkła.

Młodzieniec, kładąc się spać, pokaleczył się dotkliwie i wszczął natychmiast gwałtowne śledztwo, które ujawniło sprawczynię. Sprawa oparła się znów o sąd pokoju, który rozkoszną osobkę skazał na dwa tygodnie aresztu.

Dwa tygodnie aresztu to już coś. Ale i tego widocznie było jej za mało. W krótkim czasie zorganizowała sprawę, która oparła się najpierw o sąd okręgowy, a wreszcie aż o sąd apelacyjny. Oczywiście znów

poszło o chłopca.

Anonimowy ten młodzieniec postąpił z Kalebówną istotnie nieelegancko. Umówił się z nią na specjalne spotkanie i nie przyszedł. No — to się ostatecznie dość często zdarza w dzisiejszym eleganckim świecie. Ale rzadziej się zdarza nawet w tym świecie, by o tej samej porze ten sam młodzieniec spotykał się z inną bogdaną, albo dnia następnego z tą inną poszedł do kina. A właśnie tajemniczy adonis tak postąpił. Odpokutowała za to rymarka p. Janina Kamińska, której wzburzona Kalebówna

oblała twarz jodyną.

Nic nikomu się nie stało, jak powiada piękna piosenka, ale sprawę trzeba było jakoś załatwić. Kalebówna stanęła więc przed sądem okręgowym, który skazał ją na 2 miesiące aresztu.

Kalebówna apelowała. Sąd apelacyjny pod przew. prezesa Dutkiewicza wczoraj wyrok ten zatwierdził.

Zawile są drogi miłości i sprawiedliwości.

78-letni żebrak

został skazany na rok i sześć miesięcy więzienia za kradzież dywanu.

Lódź, 27 lutego.

Pomimo swych 78-let Robert Hartberg był jeszcze krzepkim mężczyzną i w zawodzie żebrackim powodziło mu się nienajgorzej.

Podczas swej wieloletniej praktyki, Hartberg był już nieraz karany więzieniem za kradzieże.

Często bowiem, gdy pozostawiono go samego w przedpokoju, nie mógł oprzeć się pokusie, by nie skraść czegoś z mieszkania.

Więzienie nie nadszarpnęło mu jednak zdrowia i po każdorazowym odbyciu kary wracał do swego fachu.

Pewnego dnia, włócząc się po ulicy Konstantynowskiej, popełnił znaczącej kradzież. Na balkonie pewnego domu spostrzegł dywan.

Ponieważ drzwi balkonu były zamknięte wybił szybę laską i w ten sposób dostał się do wnętrza.

Wracając ze swą zdobyczą spotkał służącą, która szła po dywan na balkon.

Złodziejzasek został schwytany i oddany w ręce policji.

I znów powędrował do więzienia. Sąd, skazał go na rok i 6 miesięcy więzienia.

Grób w wagonie kolejowym.

Tragiczne śmierć 18-letniego ucznia.

Lublin, 27 lutego.

Wczoraj, przy usuwaniu potłuczonych wagonów w ostatniej katastrofie kolejowej w okolicy stacji Klementowice, znaleziono zwłoki 18-letniego Wacława Sobieszki, ucznia 6 klasy gimnazjum puławskiego.

Rodzice Sobieszki zamieszkują w Klementowicach i do nich właśnie jechał on, by spędzić niedzielę w domu.

Wsiadł on z rodzicami na stację kolejową w Puławach do wagonów, które uległy katastrofie. Niezauważony przez służbę konduktorską dojechał do miejsca katastrofy, gdzie zarem z wa-

gonami wpadł do rowu, który następnie był dla niego grobem.

Czy zginął natychmiast, czy też konał powoli w stosie połamanych wagonów, czy wreszcie zginął z powodu mrozu — odpowie sekcja zwłok.

Pytania te nasuwają się same wobec tego, że rozbite wagony w sobotę wieczorem bez najmniejszej troski pozostały do dnia dzisiejszego.

Kto ponosi za to odpowiedzialność wykaże śledztwo sądowe. Faktem wszakże jest, że karygodna opieszałość odegrała tu smutną rolę grabarza młodego życia.

Włos w kawie

powodem zamachu samobójczego.

Z Warszawy donoszą:

W podwórzu domu nr. 52 przy ulicy Niskiej stoi mała drewniana chłupka. Mieszka w niej tokarz, Szymon Silberberg z żoną Nechumą i siedmiomiesięcznym dzieckiem.

Wczoraj po obiedzie małżonka podała mu czarna kawę, w której pływał długi włos kobiety.

Zirytowany tokarz odsunął szklankę i oświadczył, że pójdzie do rabina po rozwód, poczem poszedł bez pożegnania.

Około godziny drugiej po południu na podwórzu zjawiała się handlarka warzywami.

Zdziwił ją przeraźliwy płacz dziecka. Uchyliła drzwi mieszkania Silberbergów, a zairzawszy do wnętrza, struchlała.

Na futrynie u drzwi wisiał trup młodej kobiety.

Handlarka wszczęła alarm. Zbiegli się sąsiedzi, wezwano pogotowie. Lekarz stwierdził śmierć.

Postało po tokarza, który niebawem przybiegł.

Silbergowa bardzo kochała swego męża. Przejęła się jego słowami o rozwodzie i powiesiła się z rozpaczą na ręczniku.

— Czy pani uważa, że pocałunki są niezdrowe?...
— Nie wiem... nigdy jeszcze nie chorowałam po pocałunkach...

FELJETON.

Jaka różnica jest między Europą a Ameryką.

Niemiecka artystka filmowa, Greta Garbo, bawiła czas jakiś w Stanach Zjednoczonych. Po powrocie została przez jedno z pism „zainterviewowana” na temat różnicy między Europą a Ameryką. W kilku zdaniach zdefiniowała artystka bardzo trafnie i szybko szereg różnic. Oto powiedziała:

Amerika i Europa?

Geografowie utrzymują: dwie części ziemi (i mają rację).

Psychologowie twierdzą: dwa światy (i również mają rację).

Ludzie, odbywający podróż poślubną, jeszcze nie odkryli tego kraju najbardziej realistycznej romantyki. (Krzysztof Kolumb nie był żonaty).

Ja widzę główną różnicę: w Europie ma godzina 60 minut, a w Ameryce 3600 sekund.

Tu i tam panuje zgola inne tempo życia.

W Ameryce rozwinał się w ostatnich latach przemysł filmowy, nie mając żadnego poprzednika. W Ameryce żaden teatr nie obawiał się konkurencji, gdyż nie było tu wcale t. zw. kultury teatralnej. Tu nie można było niczego „nauczyć”, a trzeba było wszystko odnowa „tworzyć”.

A trzeba się śpieszyć. Jeśli się liczy na sekundy, trzeba się śpieszyć...

U nas człowiek się tylko o... 5 minut. W Ameryce już o... 300 sekund. A to wygląda groźnie... A 300 sekund jest doprawdy — choćby logika się temu sprzeciwiała — więcej niż 5 minut.

W Europie nie byłabym nigdy poleła, że można również i dla artystów wprowadzić „czas urzędowania” i punktualność biurowa. Ale w Ameryce reżyser, który odemnie żąda, bym o godz. 3 m. 45 była naszmiłkowana i gotowa do pracy, z pewnością nie potrzebuje mnie jeszcze o 3 m. 40, a stanowczo już nie o godz. 3 min. 50.

Ale kiedy przychodzi punktualnie, wiem, że również i mój szef jest punktualny. Ilekroć nerwowego napięcia sobie zaoszczędzam, nie potrzebuję czekać! Jako typowa „europejka” z początku musiałam się przyzwyczaić do myśli „nie czekania”...

Ciasne mieszkanie to źródło wszelkiego przestępstwa!

Państwo powinno obłożyć wysokimi podatkami alkohol i tytuń, a wtedy nie zbraknie kapitałów do walki z głodem mieszkaniowym.

Już podczas wojny ostatniej bardziej przewidujący zwiastowali grozący głód mieszkaniowy ze wszystkimi jego smutnymi następstwami.

Z powodu poniesionych ogromnych ofiar w ludziach coraz bardziej przenikała mózgi idea, że na pozostałym społeczeństwie ciąży obowiązek tworzenia koniecznych dla zdrowia fizycznego i duchowego ludności, dla zdrowego jej

rozwoju warunków. Długotrwała wojna konieczność budowy od podstaw państwa naszego nie mogła służyć jako usprawiedliwienie zlekceważenia najelementarniejszych wymagań, mających na celu odrodzenie społeczeństwa i, co za tem idzie, budowy mieszkań higienicznych.

Naród i partje stawiały wszelkiego rodzaju możliwe i niemożliwe postulaty,

zawsze zaspokajane. Zdobywano prawa formalne, zapomniano tylko o tem, że całe przekształcanie polityczne nie czyniło zadość rzeczywistym potrzebom ludności. Żadna z partji nie odważyła się zbudzić sumienia tych, którzy posiadali moc ulżenia nędzy mieszkaniowej. Zabrakło ludzi, którzy, bez względu na interes polityczny, uczyniliby to, co mogło wyprowadzić naród z tej niedoli.

Tysiące rodzin żyją gromadnie w pomieszczeniach, niegodnych człowieka. Mówi się głośno i z wielkim gestem o upadku moralności, o wzroście niebezpieczeństwa i mroźnej krwi w żyłach zbrodniczości, o zdziwieniu młodzieży, a sumienie większości śpi przytem spokojnie. Nikt nie pomyśli, że ciasne mieszkanie — to źródło wszelkiego przestępstwa. Nikt sobie trudu nie żąda zastanowić się nad tem, jaką byłaby jego moralność, gdyby się wychował w takich warunkach, w jakich żyją ci nieszczęśliwcy, których się sądzi tak surowo.

Nie mamy zamiaru poruszać tu tyłko-krotnie już omawianych spraw szkodliwości, wypływających z szerokiego propagowania spożycia napojów wysokoprocentowych i tytoniu. Pragniemy jedynie bronić tego założenia, że sprawa spożycia alkoholu i tytoniu nie jest dla życia koniecznością.

Jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, że w czasach, kiedy wartość życia spadła do minimum, muszą być podejmowane wszystkie zabiegi, niezbędne do łagodzenia istniejących szkód. Dlaczego więc tych właśnie zaburzających życie: alkoholu i tytoniu nie obłożono przed wszystkimi innymi przedmiotami najwyższą stawką podatkową i dochodów, stąd otrzymanych, nie obrócono na budowę mieszkań?

Odzie są ci obrońcy narodu, którzy powinni lepiej spoglądać w przyszłość? Gdyby tacy byli, napewno nie spoczęliby wcześniej, póki by największemu skarbowi narodu, młodzieży naszej, nie zapewnili warunków, umożliwiających im zdrowy rozwój fizyczny i duchowy; nie uspokoiłby się, dopóki każda rodzina polska nie posiadałaby godnego człowieka mieszkania.

Nie ulega wątpliwości, że historia należycie oceni warunki dzisiejszego bytowania i nie zamiedba podkreślić, że wszelkiego rodzaju przestępstwa, masowe zachorowania na tyfusy, szkarlatynę i t. p. były jedynym następstwem głodu mieszkaniowego. Bez światła słonecznego niema zdrowia. Mieszkania suterenowe, piwniczne i inne pozbawione światła dziennego — to ogniska wszelkich chorób i śmierci!

I dlaczego sumienie ludzkie przechodzi nad tą wielką bolączką społeczną do porządku dziennego? Nie zły stan finansowy państwa i gminy stoi na przeszkodzie tworzeniu godziwych siedzib ludzkich. Niechby państwo, wyjawsz artykuły pierwszej potrzeby, obłożyło najwyższymi podatkami wysokoprocentowe napoje alkoholowe, tytoń oraz przedmioty zbytku w imię zdrowia narodu, a z pewnością nie zbrakłoby kapitałów, potrzebnych dla złagodzenia głodu mieszkaniowego!

K. W.

— Czy uważasz, że nadszedł już czas, abym opowiedziała ci o moich wszystkich dawnych grzeszkach?...
— O, nie... Zaczekamy na jakiś długi zimowy wieczór.

Udużona, a następnie wrzucona do studni przez zbira którego nashał kochanek.

Krzyk przerażenia wyrwał się z ust służącej proboszcza w Żydaczowie w wojew. lwowskim, kiedy, czerpiąc wodę ze studni, spostrzegła nagie w jej głębi siną twarz topielicy. Wnet na miejsce strasznego odkrycia zbiegli się zaalarmowani mieszkańcy probostwa. Natychmiast wydobyto ze studni zwłoki nieszczęśliwej. Okazało się, że jest to znana we wsi młoda dziewczyna, Karolina Denatkiewicz.

O wypadku zawiadomiono władze policyjne, które niezwłocznie przybyły do Żydaczowa.

Początkowo trudno było stwierdzić,

czy nieszczęśliwa popełniła samobójstwo, czy została zamordowana. Dopiero dokładne oględziny trupa wykazały, że Denatkiewicz została udużona, a następnie wrzucona do studni.

Jak wykazała sekcja, ofiara mordu była w stanie odmiennym.

Na podstawie przeprowadzonego natychmiast dochodzenia, policja wpadła na ślad zbrodniarzy. Kilka osób widziało ostatni raz Denatkiewiczównę wieczorem koło studni wraz z Leonem Hassem i Janem Barankiewiczem.

Wiadomem było powszechnie, że dziewczynę łączyły stosunki miłosne z Hasssem i że ostatnio Hass zaczął nienawidzić i prześladować swoją niedawną kochankę. Te i inne dane sprawiły, że policja doszła do przekonania, iż główną sprężyną ohydnych mordu lub nawet jego sprawcą był... kochanek dziewczyny.

Pewne okoliczności wskazują również, że Barankiewicz został przez Hassa wynajęty, aby zamordował Denatkiewiczównę. Kochanek w tak zbrodniczy sposób postanowił zakończyć z dziewczyną stosunek miłosny, który ciążył mu już oddawna.

KLISZE
DO REKLAM GAZETOWYCH
CENNIKÓW PROSPEKTÓW
Zdjęcia fotograficzne dla celów reprodukcji
rysunki, projekty reklamowe
i wydawnictwa
R. BORKENHAGEN
ŁÓDŹ, Piotrkowska 100, Tel. 11-72

Sensacyjne samobójstwo.

Smiertelnemu skokowi z wieży Eiffla przypatrywała się wezwana przez samobójcę żona jego i rodzina.

Wśród niezwyklej okoliczności ozebrał sobie życie Gaston Orphelan, 32-letni inżynier, elektrotechnik.

Dokuczyły biedakowi trudne warunki materialne, a w dodatku nieporozumienia małżeńskie zbrzydziły mu do reszty pobyt na ziemi.

Chciał umrzeć, ale w taki sposób, aby zdumiał się świat cały.

Wdrapał się więc na szczyt wieży Eiffla i rozstał przez posłańców zawiadomienia do swej rodziny i przyjaciół, że punktualnie o godzinie 3 minut 20 po południu, odbierze sobie życie prosi więc, aby jego najbliżsi pojawili się w miejscu jego śmierci.

I istotnie o godzinie 3.15 przybyła pod wieżę Eiffla grupka zaniepokojonych ludzi, rozpytując się o Orphelana.

Samobójca przelazł przez balustradę i z wysokości 10 pięter zawołał.

— Żegnajcie moi mili!

Przerażona rodzina podniosła oczy w górę, a Orphelan krzyknął:

— Uwaga, skacze!

Z kilkudziesięciometrowej wysokości runął na bruk.

Mózg z roztrzaskanej czaszki obryzgał suknię pani Orphelan, która padła zemdlna.

Ten, co zapomniał się zastrzelić.

Niezwykłe wypadki rozgrywały się w pewnym hotelu wiedeńskim.

Jeden z reporterów wiedeńskich zrobił w tych dniach wywiad ze znanym dyrektorem hotelu w stolicy Austrii i zadał mu pytanie czy goście hotelowi częściej coś zostawiają przez zapomnienie od innych śmiertelników i co mianowicie pozostawiają.

Dyrektor hotelu zamyślił się, potrząsnął głową i oświadczył, że pytanie to mimo innych pozorów nie jest bynajmniej podrzędnej natury. Zwrócił on reporterowi uwagę na to, że goście restauracji, pasażerowie samochodów i tramwajów jeśli zapominają coś ze sobą zabrać, to tylko wskutek pośpiechu. Gość hotelowy natomiast przygotowuje się do podróży w spokoju, ma czas zastanowić się nad wszystkim, musi przed czasem pokój wypowiedzieć, portier na długo przed odjazdem zawiadamia go o godzinie odjazdu pociągu, taki więc gość ma czas zastanowić się nad tem, czy nie pozostawił czegoś potrzebnego w szafie, biurku lub w łóżku.

Tak jest, albowiem w łóżku w wypadkach na 100 gości hotelowi pozostawiają — nocną koszulę. W hotelu, w którym zarządza ów dyrektor, była pokojówka, która zastrzegła sobie, że pozostawione przez gości nocne koszule będą stanowiły jej dodatkowy dochód. Nie zabierała ona bynajmniej tych koszul bezprawnie, lecz stosowała wyrafioną na taktykę. Oto w ostatniej chwili gdy gość miał już opuszczać hotel, zjawiała się w jego pokoju i wydobywała z pod kołdry zapomnianą nocną koszulę, za co otrzymywała zazwyczaj nagrodę.

W tymże hotelu mieszkał niedawno młody serb, któremu się udało zrobić jakiś wynalazek. Przybył on do Wiednia, bo w ojczyźnie swej nie znalazł odpowiednio uzdolnionego mechanika, któryby ten model wykonał. Po upływie 10 dni model istotnie był gotowy, a przypadek chciał, że tego samego dnia, kiedy model w pokoju hotelowym po raz pierwszy dobrze funkcjonował i wszystkie obliczenia porobione na papierze okazały się trafne, nadszedł telegram, iż pewien amerykański magnat przemysłowy, który tym właśnie wynalazkiem bardzo się interesował, chce się zobaczyć z wynalazcą na dworcu kolejowym w Budapeszcie, skąd natychmiast odje-

dzie w dalszą drogę do Konstantynopola. Młody wynalazca pojechał do Budapesztu, aby amerykańskiemu wykończonemu już model pokazać i dopiero w odległości kilku stacji do stolicy Węgier zauważył, że w hotelu wiedeńskim pozostawił swój model.

Wielkimi „zapominalskimi” są osoby odbywające podróże poślubne. Czego ci ludzie w hotelach nie pozostawiają! Ubrania, bieliznę, buciki, a czasem nawet całe zapakowane już torebki ręczne i kufry. Dyrektor hotelu wyraża przekonanie, że gdyby takie pary posiadały przy sobie otrzymane posagi, to i o nich zapomnieliby.

Rzadziej się zdarza wypadek taki, który ów dyrektor przeżył przed kilku laty. Pewnego dnia stanął w jego hotelu 25-letni młodzieniec. Dyrektora uderzyły natychmiast jego melancholijne spojrzenia i przeszła mu przez głowę myśl czy ten człowiek nie jest przypadkiem kandydatem na samobójcę.

Wydał on też służbie hotelowej polecenie, aby nad tym pasażerem pilnie czuwała. Był on też gorliwie obserwowany. Mieszkał przez dwa, czy trzy dni, codziennie wychodził na miasto, punktualnie o godz. 10 wieczór wracał do hotelu i ściśle z uderzeniem 9 rano dzwonił po śniadanie.

Trzeciego dnia służbie hotelowej zdało się, że tajemniczy gość wrócił do domu nie całkiem trzeźwy. Nazajutrz gość ten nie zadzwonił jak zwykle o godz. 9 rano. Służba oczekiwała zdenerwowana, a gdy i o 10 gość nie dawał żadnego znaku życia, wtargnęła do jego pokoju.

To, co tam ujrano potwierdziło poprzednie obawy. Wspomniany młodzieniec leżał w łóżku chrapając, a w zwieszanej z łóżka prawej ręce trzymał kurczowo rewolwer. Służba rzuciła się ku niemu i gość się... obudził.

Nie stało mu się nic złego tylko dlatego, że — zapomniał się zastrzelić. Sprawa szybko się wyjaśniła. Gościa tego spotkał mianowicie zawód miłosny, pod wpływem którego postanowił odebrać sobie życie. Dla dodania odwagi podchmielił sobie i zapomniawszy o pozwietem postanowieniu z rewolwerem w rękę zasnął.

Jestem członek „Czeki”

Operetkowe dzieje dwóch złodziei międzynarodowych.

Niejak p. Chergaz Ranieri, lat 40 kilka, włoch z pochodzenia, znalazł się przed dwoma laty w Hiszpanii, w San Sebastian, na arenie, gdzie się odbywała walka byków. Uciekł niedawno z Francji, gdzie go policja ścigała za kilka nieporozumień z kodeksem karnym.

Właśnie espada nadział była na szpadę. Ranieri, chcąc uchodzić za roduwatego hiszpana i dać upust entuzjazmowi dla pogromcy, zaczął wrzeszczeć: „bravo!” i rzucił na arenę swój kapelusz. W tej chwili poczuł jednak rękę, nie swoją własną, zmierzającą do jego kieszki, w której miał poglars, zresztą nie bardzo wypchany. Jako rzeczy podobnych dobrze świadom, chwycił szybko intruza, przytrzymał silnie, a spojrzawszy mu w oczy, rzekł:

— Nie bój się. Nie zawałam policji. Ja też to samo potrafię. Kto jesteś?

— Pietro Giabattaro, także włoch. Po zawarciu znajomości, a potem i przyjaźni, zawiazano spółkę.

Ranieri mówił wcale nieźle po francusku i angielsku, Giabattaro po hiszpańsku, niemiecku i rosyjsku. Szkołę złodziejską mieli amerykańską, więc najlepszą. Postanowili zatem zwiedzić jak najwięcej świata. Najpierw grasowali w Bazylei; dobre miasto dla ludzi tego fachu, z powodu krzyżujących się tam po ciągów z trzech państw, z Francji, Niemiec i Szwajcarii.

Potem zwiedzili Londyn, via Bruksela, a uniknawszy wszędzie poszukiwań za swe sprawki, znaleźli się w Moskwie. Tam zdarzył im się taki wypadek. Ranieri odradził jakiegoś przemy-

słowca na 10 tysięcy rubli, ale tak nie-szczęśliwie, że ten spostrzegł i chciał wołać policji. Wówczas, obserwujący rzecz Giabattaro, nie tracąc przytomności, przysunął się do okradzionego i rzekł czystą ruszczyzną:

— Jestem członek Czeki. Śledziłem tego złodzieja. Pozwól pan, że go zaprowadzę naprzeciwko, tam do tej bramy. Tam go zrewiduję i zaraz z nim wrócę.

Z Czeką sprawa drażliwa. Okradziony zgodził się i już nigdy nie zobaczył, ani członka Czeki, ani złodzieja, ani 10 tysięcy rubli.

Jednakże, po tej sprawie, spółnicy, nie zabawiali już dłużej w Moskwie, tylko przenieśli się do Francji. Tu jednak meszczęście ich ścigało. Policja, po kilku nowych sprawkach, wpadła na ich ślad, poznawszy ich po stylu amerykańskim i specjalnych sposobach. Schwytano ich na ulicy, wieczorem, kiedy ukryty agent policyjny, spostrzegł ich manipulację z dwoma kopertami. Z jednej wyjmowali pieniądze, wsadzali na to miejsce jakieś papierki, a pieniądze kładli do drugiej koperty. Zapytani, tłomaczyli się, że to miał być taki żart. Ale policjanci nie uwierzyli zawiadzi ich do mieszkania, gdzie znaleziono kilkanaście pustych pugłaresów, różne adresy i kilka fałszywych paszportów na różne nazwiska.

Dalsze śledztwo wykazało, że są to znani i od dawna poszukiwani złodzieje, na których ciąży już mnóstwo spraw i kilka wyroków.

Nowożeńcy w płomieniach

Odpaleni konkurenci podpalają dom aby spalić młodą parę.

Przed sądem wiedeńskim toczy się niezwykle proces, a bohaterami jego są dwaj parobczacy Franz Kieul i Fryderik Sögner.

Obaj konkurowali o rękę panny Anny Deitzer, córki bogatego gospodarza. Dziewczyna wzdążyła jednak miłością parobczaków i oddała swą rękę człowiekowi statecznemu i w dodatku piastującemu urząd woźnego w urzędzie podatkowym.

Weseliśko było huczne.

Pito i hulano na umór.

Około północy rozeszli się goście, a nowożeńcy udali się do swego pokoju.

Naraz blask oświecił podwórce a ogień objął cały dom.

Małżonkowie rzucili się do ucieczki. Drzwi jednak były podparte kołem.

Chcieli uciec oknem, lecz i okienice były z zewnątrz podparte i nie dały się otworzyć.

Zanim sąsiedzi przybyli na pomoc, zawałiła się część dachu. Nowożeńców na pół przytomnych wydobyto z płomieni.

Podpalaczami byli Kieul i Sögner.

Z zemsty za odrzuconą miłość chcieli żywcem upiec pannę młodą wraz z jej małżonkiem.

JULIAN STARSKI

DAMA W CZARNYM DOMINIE

ZAGADKA
PSYCHOLOGICZNO-KRYMINALNA

38

W GDAŃSKU.

Komisarz Piasecki siedział w swoim gabinecie i przeglądał gazety. Wszystkie umieściły obszernie opisy jego przygody w domu doktora Pożarowa.

— Spudłowałem, niema co — myślał, bębniąc nerwowo palcami po stole. — Nie powinienem był wejść wtedy do mieszkania. A ten opryszek sprytnie się urządził. Cały czas stał za drzwiami, a gdy tylko dozorca odszedł, otworzył. Niech go kule biją...

Tok myśli został przerwany przez dyskretnie pukanie do drzwi.

— Proszę! — zawołał komisarz.

Na progu stanął najzdolniejszy agent kryminalny, Włodziewicz, prawa ręka Piaseckiego.

— Jest co nowego, panie Włodziewicz?

— Owszem, telefonogram...

— Skąd?

— Z Gdańska...

Komisarz podniósł się raptownie z miejsca.

— No i co?

— W porządku...

— Jest?

— Tak... Nawet pod tem samem nazwiskiem.

— Jako doktor Pożarow?

— Tak jest, panie komisarzy...

— No, no... Taki naiwny?

— Początkowo, jak mi mówili, zgłupiałem. Dla pewności sprawdziłem ry-sopis...

— Zgadza się?

— Najzupełniej... Jest nawet w furcie i w tej wysokiej czapce...

— Aha... Może pan odejść...

Włodziewicz skierował się ku drzwiom.

— Zaraz, zaraz... Poczekaj pan...

— Słucham...

— Sam jest, czy z żoną?...

— Sam... Zajął jeden pokój...

— W hotelu?

— Tak...

— W jakim?

— „Palast-Hotel”.

— Znam, znam... A dał pan polecenie, by się policja nim zajęła?...

— Tak... Mówiłem, żeby go strzegli... Jak mnie informowali, ma on zamiar wy-

jechać z Gdańska... Porozumiewał się z amerykańskimi biurami okrętowymi...

— W takim razie muszę się spieszyć...

— I ja tak sądzę...

— O której odchodzi pociąg do Gdańska?

— Za godzinę...

— Doskonale. Pojedzie pan ze mną...

— Do usług, panie komisarzy...

— Przygotuj pan wszystko do odjazdu...

Agent wyszedł z gabinetu.

Po upływie pół godziny auto urzędu śledczego zawoziło komisarza Piaseckiego i wywiadowcę Włodziewicza na dworzec kaliski. Kupili bilety drugiej klasy i wsiedli do przedziału.

W drodze roztrząsali plany dalszego działania.

O godzinie pierwszej w nocy stanęli w Gdańsku. Piasecki połączył się telefonicznie z dworcem z hotelem „Palast”, gdzie mu powiedziano, że doktor Pożarow wyprowadził się przed sześcioma godzinami z hotelu.

— Jedziemy na policję — rzekł komisarz do swego podwładnego, odkładając słuchawkę.

Wzięli taksówkę, która pomknęła chyżo ulicami miasta. W dyrekcji policji dano im zgola niespodziewane informacje. Okazało się, iż agenci zgubili ślad doktora Pożarowa.

— W jaki sposób? — zapytał Piasecki, czując, że ogarnia go wściekłość.

— Policjanci sami nie wiedzą — odparł kierownik brygady kryminalnej,

Lauterberger. — Nie umiem w żaden sposób wytłumaczyć, w jaki sposób to wszystko się stało.

— Co mianowicie?

Lauterberger odrzekł:

— Muszę panom powiedzieć, że ten Pożarow — to bardzo sprytna bestia.

Jest w Gdańsku, jak stwierdził, od trzech dni i codziennie zmienia hotel. Ostatnio mieszkał w Pałastcie. Dzisiaj o godzinie 5-ej popołudniu wyprowadził się. Agenci, którzy szli krok w krok za nim, widzieli, jak wchodził potem do hotelu „Royal”.

Po upływie pewnego czasu jeden z nich wszedł do portjera i zapytał się o Pożarowa. Ten odpowiedział, iż taki zameldował się i zajął pokój numer 305. Agent udał się do numeru, chcąc stwierdzić, co gość robi. Zajrzał przez dziurkę od klucza — w pokoju nikogo nie było. Numerowy wyraził przypuszczenie, iż — być może — nowoprzybyły udał się do restauracji hotelowej.

Tutaj jednak doktora Pożarowa nie było. Zaniepokojony — przeszukał cały hotel, wszystkie najdrobniejsze nawet ubikacje. Ani śladu. Nawet walizki w numerze nie znaleziono. Było jasne, że Pożarow umknął. Ale w jaki sposób? To pozostaje dla mnie także zagadką.

Agenci, którzy stali na ulicy, twierdzą kategorycznie, że każdego, kto tylko wychodził z hotelu, obserwowali dokładnie...

— Mogł się przebrać...

— Nie. Wysłałem najzdolniejszych detektywów, którzy na takie prymitywne sztuczki nie dadzą się złapać.

Znany w historii pałac złoty w Wenecji ofiarowany został przez dotychczasowego właściciela rządowi włoskiemu i po odświeżeniu jest dzisiaj siedzibą organizacji faszystowskiej

Widok uliczny Kordoby w Meksyku. Miasto to jest centrum eksportu owoców na całą Amerykę.

FONOFILM.

Wynalazca amerykański rozwiązał problemat filmu mówiącego.

Głos ludzki będzie „fotografowany” na wąskim brzegu taśmy filmowej.

Nowoczesna radiotechnika w swoim zwycięskim i szybkim pochodzie ogarnia coraz szersze dziedziny życia artystycznego i gospodarczego. Praca eksperymentalna w różnych laboratoriach przynosi nie tylko bogate wyniki dla radiofonii, ale także przyczynia się do coraz nowych, coraz bardziej niezwykłych odkryć w tej dziedzinie współczesnej cudowności. W ten sposób przyniosła radiotechnika wielką innowację także w państwie dziesiątletni muzy: film mówiący.

Największe odkrycie pod tym względem udało się dokonać dr. Lee de Forest, wybitnemu radiotechnikowi amerykańskiemu. Nazywają go wynalazcą fonofilmu.

De Forest, obok Edisona, jest największym wynalazcą w Ameryce. Jego genialny wynalazek: lampki radiowe, dopiero właściwie postawił współczesną radiofonię na nogi. De Forest jest nie tylko genialnym fizykiem i człowiekiem, pełnym niezwykłych pomysłów, ale także dobrym biznesmanem. Nie żałuje nakładu środków, byle ostateczny wynik jego wysiłków był jaknajlepszy. Eksperymenty i badania de Foresta w jego laboratorium w Clapham pochłonięły około — 250.000 dolarów, zanim udało mu się swój fonofilm postawić na obojętnym poziomie doskonałości.

Pierwsze próby, kombinacja filmu z gramofonem, nie dały zadowalniających wyników. Nie można było osiągnąć mimo wszelkich wysiłków całkowitej zgodności pomiędzy taśmą filmową a płytą gramofonu. Z tuby gramofonu wydobywały się najpierw nieartykułowane dźwięki, zaś głos się rozlegał dopiero w chwili, gdy akurat na obrazie śpiewak zdołał zamknąć usta. Wywoływało to oczywiście efekt bardzo komiczny i zdziwienie, przyskało.

De Forest porzucił tę drogę i zaczął szukać nowych sposobów realizacji fil-

mu mówiącego. Dokonał w ten sposób niezwykle genialnego odkrycia. Mówiąc popularnie, zaczął fotografować głos i stworzył obok filmu ilustracyjnego film głosowy.

Na jednej i tej samej taśmie filmowej nagrywany jest dany obraz i jednocześnie uchwycone zostaje każde słowo, wypowiedziane przez grających artystów, ich śpiew i muzyka. Głos jest „fotografowany” na wąskim brzegu taśmy filmowej. Poniżej zdjęcie obrazu i zdjęcie głosu odbywa się jednocześnie na tej samej taśmie, przeto przy reprodukcji takiego fonofilmu uzyskuje się całkowitą, idealną zgodność między obrazem a głosem.

Wynalazek Lee de Foresta został po raz pierwszy zareprodukowany publicznie w październiku roku ubiegłego w Londynie w kinoteatrze „Capitol”. Pierwszy fonofilm poprzedzony został odpowiednim „truciem”. Na ekranie ukazał się kłowna cyrkowy i zaczął grać, krzycząc się niezwykle, różne weselne melodie i t. zw. organkach (ustna harmonika). Publiczność patrzyła ze zdziwieniem na kłowna ruch kłowna i chwyciła słuchem każdy najmniejszy ton instrumentu. Wszyscy pytali ze zdumieniem, skąd się bierze ta muzyka, która była idealnie wprost dostosowana do wyświetlonego obrazu.

Po kilku prymitywnych melodjach rozległy się naraz wesołe tony popularnej amerykańskiej piosenki.

Kłowna skończył swą pierwszą piosenkę i zlekotał ukłonił się za oklaskami, które rozległy się na sali, publiczność zaczęła wołać:

— Remember! Remember!

Kłowna z ekranu stał się nagle jakby żywym człowiekiem i odpowiada:

— Yes!

I już rozlegają się dźwięki żadanego szlagiera Remember.

Goraca owacja, jaką urządza następnie publiczność, świadczy wymownie o sukcesie fonofilmu.

Kiedy następnie, jako drugi numer programu, dano wesołą amerykańską farzę, i na „mówiącym” ekranie ukazał się popularny komik Dick Henderson, nawet najbardziej krytycznie usposobieni widzowie przestali dopatrywać się jakichś ukrytych sztuczek, artystów, pochwanych za kulisami i mówiących zamłst postaci, ukazujących się na ekranie i t. p. Zapomniano o stronie technicznej widowiska, wobec tej uciechy dla oka i dla uszu, płynącej z ekranu. Bawiono się i śmiano się. Nowość przyjęta została przez widzów ze szczerym aplauzem.

Czy film mówiący wyruguje film niemy?

To jest pytanie już dzisiaj wielce aktualne.

Pierwsze fonofilmy ukazały się na rynku nie jako konkurencja dla filmów dawnych, ale jako ich bardzo interesujące uzupełnienie. Przed rozpoczęciem swego, niewątpliwie zwycięskiego pochodu, fonofilm będzie musiał przezwyciężyć jeszcze wiele trudności.

Film mówiący pozatem nie będzie w swej masie tak międzynarodowy, jak film niemy, przy którym drobne fragmenty rożnów, ukazujące się na ekranie, mogą być łatwo tłumaczone na różne języki. Przy fonofilmie nie będzie rzecz możliwa zastąpić, paski taśmy, zawierające „fotografie” dźwięków, innymi paskami, któreby w usta grających w filmie osób włożyły słowa w innym języku. Np. w filmie angielskim będzie moment, kiedy artysta, grający w nim, powie: „I love you!” Nie można tego będzie zastąpić polskimi „Kocham cię!” ponieważ ruchy ust przy wymawianiu tych obydwu zwrotów są zupełnie różne. Zgodności obrazu z dźwiękiem nie

Willa prześ adowana przez duchy.

Policja angielska zajęta nową „zagadką”.

Zbudowana za panowania Jerzego I-go, tonąca w zieleni bluszczu, willa w miejscowości Kew w hrabstwie Surrey nawiedzana jest przez duchy. Tak przynajmniej utrzymują jej mieszkańcy ze służącą, która przesłużyła w tym domu 28 lat na czele.

Willa ta posiada 14 pokoiów połączonych ze sobą tajemniczymi przejściami, pełno tam zakamarków i skrytek. Jeden z duchów zamieszkujący wnętrza willi, nigdy się jeszcze nikomu nie ukazał, ale zato pełno go wszędzie i płata on najrozmaitsze figle mieszkańcom.

Urządza harce na górnych piętrach, przewraca w szafach, wyrzuca bieliznę z szuflad w komodach, a raz pełną staryszkę, matkę właścicielki tak silnie, że przeleciała ona przez cały pokój.

Drugi duch kręci się po ogrodzie w postaci staruszki w kostiumie z czasów królowej Anny. Widziało ją kilka osób, a raz nawet przyłapano ją na gorącym uczynku, jak ściągała ze sznurów rozwieszoną bieliznę. Czy nie była to czasem pomysłowa złodziejka? Policja zajmuje się wyjaśnieniem tej sprawy.

bedzie zupełnie. Tylko filmy muzyczne będą mogły liczyć na rozpowszechnienie we wszystkich krajach.

Problemat filmu mówiącego zajmuje nie tylko wynalazców amerykańskich. Pracują nad nim także fizycy i uczeni francuscy, angielscy i niemieccy.

Wynalezienie fonofilmu przynosi szereg nieograniczonych możliwości. W pierwszych swych początkach jednoczy fonofilm w sobie jeszcze elementy dawnego filmu, Variete i teatru. Jest jednak rzeczą prawie pewną, że w przyszłości stworzy on nową, niezawisłą i nieznana dotąd gałąź sztuki.

Confetli sportowe.

Najbogatszy klub sportowy. — Samochód pędzony naftą zdobywa pierwszą nagrodę ale... w r. 1894. — Rekord Nurmiego pobity? — F.I.F.A. pragnie organizować mistrzostwa Europy — Dlaczego gramy brutalnie? — Piłkarze w smokingach.

Ameryka posiada największy pałac sportowy na świecie. Jest to budynek największego klubu sportowego w St. Zjednoczonych „New York Athletic Clubu”. Zbudowano go za cenę 8 milionów dolarów (!) Dom klubu składa się z 22 pięter, a na wszystkich piętrach są oddziały dla wszelkich gałęzi sportu. W podziemiach pomieszczono garderobę. Najpiękniej urządzone place do tenisa i pływalnię, którym to urządzeniom zachwycają się wszyscy zwiedzający. Od 14-go piętra wzwyż począwszy znajduje się 318 pokoi, każdy z wanną i urządzeniami gimnastycznymi. Pokoje te są wyłącznie dla użytku członków. Z wielkim przepychem urządzone palarnie, pokoje dla pań i salony dla przyjęcia gości. Athletic Club posiada 7.500 członków czynnych (!) Jest to najbogatszy na świecie klub sportowy.

W r. 1894 powstał pierwszy samochód, który można uważać za „przodka” obecnych autobusów. Był on poruszany parą, mieścił 9 osób i ważył około 4 tonn. Dla przebycia przestrzeni z Paryża do Rouen (126 klm.) ów samochód potrzebował 8 i pół godziny czasu. Samochód ten na konkursie zyskał trzecią nagrodę. Inną nagrodę, pocieszenia, otrzymał samochód w formie breka z dachem i miejscem na bagaż. Ten samochód z 7 pasażerami i szoferem ważył tylko 2,7 tonny. Ale pierwszą nagrodę zyskał wóz, pędzony naftą: ten przebył 126 klm. w ciągu 5 godzin 40 min.

Największym zdarzeniem sportowym ubiegłego tygodnia jest bezspornie fakt pobicia rekordu światowego w biegu na 1 milę ang. (1608 mtr.). Jeśli otrzymane wiadomości się potwierdzą nowym rekordzistą świata jest Amerykanin: William J. Dex (?), a czas nowego rekordu 4:10,4 sek. należał do Paavo Nurmi i był uważany za czas nie do pobicia. Fakt obniżenia go przez nikomu niezanego dotychczas zawodnika wskazywałby na pojawienie się nowej, niezwykle gwiazdy na firmamencie lekkiej atletyki światowej.

F. I. F. A. (Federation Internationale de Football Association), naczelną magistraturę piłkarską świata, wysłała do wszystkich państwowych związków ankietę w sprawie mistrzostwa Europy, które sama pragnie zorganizować. Odpowiedź Francji brzmi za wnioskiem, ale bez podziału na zawodowców i amatorów i bez przymusu uczestnictwa w mistrzostwie. Jak wiadomo, Hugo Meisl, projektował już i przygotowywał nawet mistrzostwa środkowej Europy, względnie państw naddunajskich, Austrii, Czechosłowacji i Węgier. Później rozszerzono nawet krąg i Niemcy, Polskę, Szwajcarję, Włochy, również zaliczono do tego mistrzostwa. Po VIII-ej Olimpiadzie Paryskiej, gdy zły system olimpijski-pucharowy wyeliminował od razu Czechosłowację, Węgry, Hiszpanię, a więc kandydatów na mistrza świata, powstały projekty podzielenia Europy i Ameryki na okręgi, względnie sekcje, których mistrze walczyliby na Olimpiadzie.

Utrzymują powszechnie, iż brutalna gra w czasie meczów footballowych jest

wynikiem nerwowej gry mistrzowskiej. Utrzymanie w korbach drużyny należy jednakowoż wyłącznie od sędziego. Są sędziowie tak nieudolni, że każdy mecz zepsują i cugle wypadają im z rąk. Są natomiast i energiczni sędziowie. Niektórzy wykluczają za szybko i za często, nie pomnąc, że grozi to automatyczną wprost dyskwalifikacją graczy. Dobry i silny sędzia umie sobie odrazu sposobem sędziowania wyrobić autorytet i posłuch. Bezpartyjny sędzia ma zawsze ułatwioną pracę, gracie bowiem odrazu wyczuwają, że sędzia jest surowy, ale sprawiedliwy. Iluż jednak mamy sędziów dobrych i sprawiedliwych? I to jest przyczyną brutalnych gier mistrzowskich i towarzyskich.

Niemiecka drużyna piłkarska z Hamburga „Hamburger Sp. V.” wyjechała na tournée do Francji. Piłkarze jechali okretem „Antonio Delphino”, który miał ich dowieźć do najbliższej stacji kolejowej. Noc św. Sylwestra zastała piłkarzy na statku, którzy nie pamiętali na to, iż nazajutrz, w dniu Nowego Roku, mieli rozegrać bardzo poważne zawody, powyciągać z kufrów wieczorowe stroje i w wesołym nastroju spędzić wraz z towarzyszami podróżny noc na statku. Zakończeniem biesiady była wspólna fotografia. Nazajutrz statek przybył do Boulogne, skąd piłkarze niezwłocznie pojechali do Paryża, by po południu stanąć do walki, zakończonej ich porażką.

Jak będzie wyglądało wychowanie fizyczne młodzieży.

„Państwowy urząd wychowania fizycznego i przygotowania wojskowego” zabrał się już intensywnie do pracy

W związku z powołaniem do życia „Państwowego urzędu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego”, którego najniższym, niemniej do społeczeństwa zbliżonym szczeblem jest organizacja złożona z przedstawicieli klubów i związków sportowych, pod przewodnictwem oficera instrukcyjnego, ogłasza prasa stołeczna wywiad z oficerem instrukcyjnym na m. Warszawę, kpp. Grossem, który w następujący sposób wypowiada się na temat nowego projektu ustawy o przymusowym wychowaniu fizycznym w Polsce.

Ze sportu żyłwiarzkiego

Robotnicze mistrzostwa Europy w Oslo i mistrzostwo Europy w Sztokholmie zakończyły się zwycięstwami Rosjan, Finów i Norwegów

Mistrzostwa robotnicze Europy w jeździe szybkiej w Oslo, które odbyły się w sobotę i niedzielę dały doskonałe wyniki.

W ogólnej klasyfikacji zwyciężył Mielnikow (Rosja).

Poszczególne konkurencje dały następujące wyniki:

500 m. — 1. Kalinin (R) 44.9 s., 2. Mielnikow (R) 45 s., 3. Ippolitow (R).
10.000 m. — 1. Mielnikow 17 m. 40.9 s., 2. Kuchin (R) 17 m. 44.1 s., 3. Ippolitow 18 m. 17.7 s.

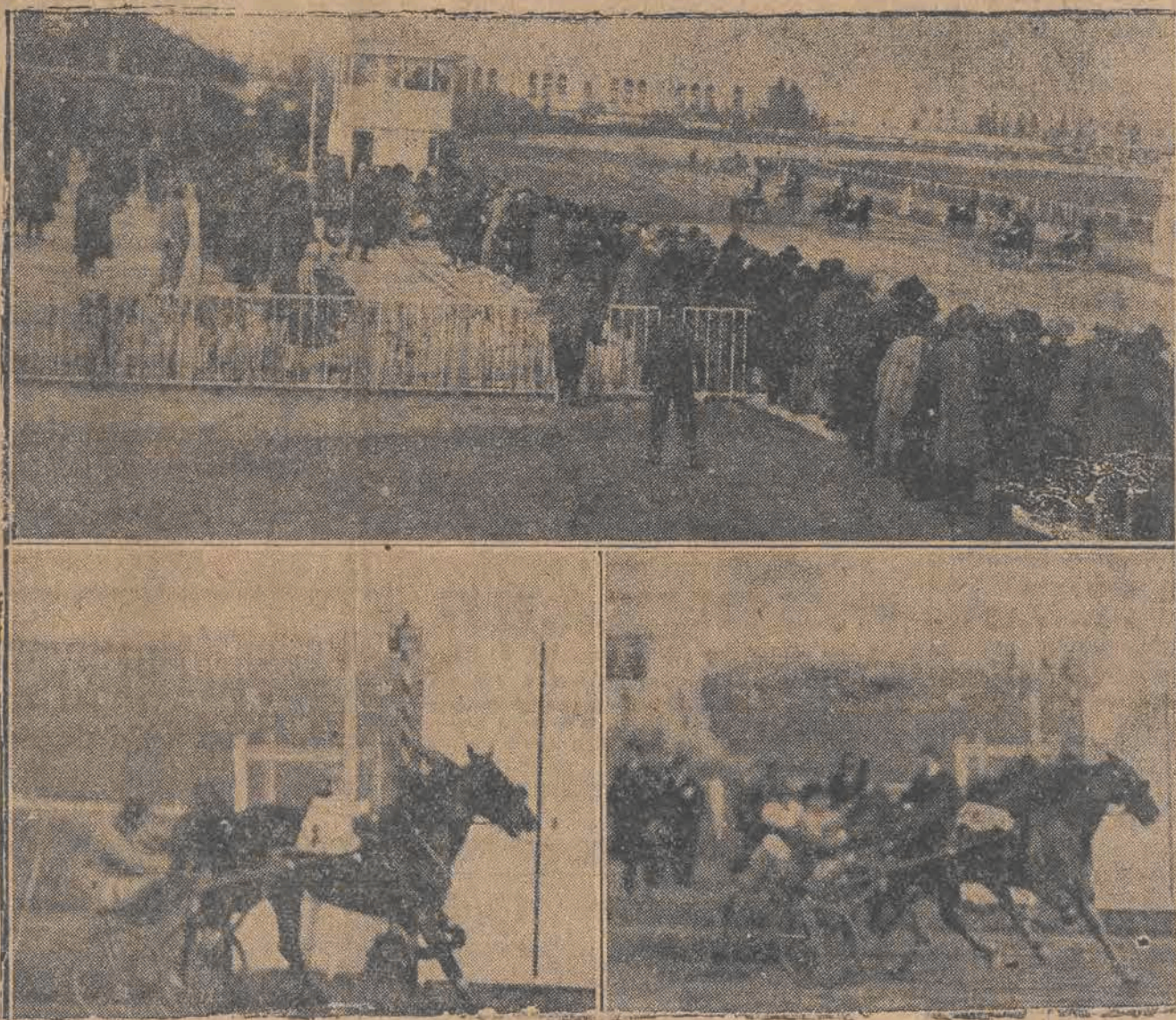
Mistrzostwa Europy w Sztokholmie zakończyły się, jak przewidywano, sukcesami Finnów i Norwegów, a zwłaszcza nie zawiódł Evensen.

500 m. wygrał mistrz świata z 1925 r. Thunberg (F) w 45.5 s., a następne miejsca zajęli Norwegowie.

5.000 m. pierwszy przybył do mety Evendsen w 8 m. 59.8 s., dalsze miejsca zajęli również jego rodacy.

„Wychowanie fizyczne będzie obowiązywać od 6-go roku życia. Młodzież szkolna pobierać je będzie w szkołach, nieuczęszczająca zaś do szkół, w stowarzyszeniach sportowych. Do szkół wyższych przydzieleni zostaną etatowi instruktorzy. Nad wszystkimi ćwiczącymi zostanie rozciągnięty nadzór lekarsko-sportowy. Każdy obywatel będzie miał „książeczkę wychowania fizycznego”, w której notowane będą spostrzeżenia lekarza sportowego oraz wyniki prób sprawności cielesnej, do których każdy będzie musiał co pewien czas przystępować. Bez odpowiednich kwalifikacji sportowych nikt nie będzie przyjmowany na posady rządowe. Aż do chwili wejścia w życie tej ustawy, M. S. Wojsk. zorganizowało t. zw. „ośrodki sportowe” w większych miastach, z Warszawą na czele, zadaniem tych ośrodków jest utorowanie drogi spodziewanej ustawie, zapomocą ogólnego pobudzenia zainteresowania do ćwiczeń cielesnych i stworzenia kadry instruktorskiej. W tym celu nawiązujemy kontakt z istniejącymi stowarzyszeniami i klubami sportowymi, służymy pomocą przy zakładaniu nowych, organizujemy ćwiczenia chwilowo w zakresie gimnastyki, boksu, szermierki i gier ruchowych, urządzamy szereg sal i t. d.

Od klubów i związków, którym udzielamy pomocy, żądamy jedynie propagandy sportu i wychowania fizycznego wśród jak najszerszych mas społeczeństwa, oraz przygotowania przyszłych instruktorów, nie nakładając na nie poza to żadnych innych obowiązków. — Jeśli wreszcie chodzi o stosunek wychowania fizycznego do przysposobienia wojskowego, zaznaczam, że przysposobienie wojskowe z natury swej stoi w ścisłej łączności z pracą wychowawczo-fizyczną. Przez nas jednakowoż ta ostatnia traktowana jest, jako zupełnie odrębna całość.

W San Siro we Włoszech odbyły się wyścigi kolas przy udziale najlepszych woźniców oraz doborowej publiczności międzynarodowej.

CASINO

DZIŚ POWTÓRZENIE PREMIERY!

Dramat wspaniałej, pełna dramatycznej treści, dramat **Biasco Ibaneza**, reżyserji **Freda Niblo** — twórcy **BEN HURA**

KUSICIELKA

- KUSICIELKA**
- TO najnowszy typ patologicznej kobiety którą cierpienia mężczyzny wprowadzają w stan rozkosznej ekstazy,
  - TO film obfitujący w sceny nagiego brutalizmu, jak osobliwy pojedynek na bity maczane w smole,
  - TO niepowstrzymany rozpęd najdzikszych instynktów mężczyzny,
  - TO szalejąca potęga miłości kobiety, która jest niewolnicą własnych zmysłów.

W roli tytułowej pełna ognia i tego temperamentu, słoneczna **Greta Garbo.**

Początek o g. 1.30. Orkiestra symfoniczna pod dyr. L. Kantora

Ceny miejsc od g. 1.30 do g. 5-jej **50 gr. i 1 zł.**

Zastępstwa i zlecenia na Lwów przyjmuje

Maksymilian Rubinstein
Lwów, Św. Anny № 3.

Na żądanie poważne referencje

LECZNICA

okazy specjalistów i gabinet dentystyczny przy Głównym Rynku, — **Piotrkowska 294**, tel. 22-89 przy przystanku tramw. pabjanickich, przyjmuje chorych w chorobach wszystkich specjalności od g. 10 rano do 6-jej po poł. Sześciopięć ospy, analizy (mocz, krew, piwocin etc.) operacje opatrunki.

Porada 3 złote.

— Wizyty na miejscu. —

Zabiegi i operacje od mowy. Kapiele świetlne. Naświetlanie lampą kwarcową. Roentgen. Zęby sztuczne, korony złote, platynowe i mosiężne. W niedzielę i święta do godz. 2 po poł.

Tanio i dobrze! Za gotówkę i na RATY można nabyć **MEBLE** po cenach najniższych i warunkach najdogodniejszych — tylko —

u **A. ABRAWOWICZA**, ul. Główna 56.

Propozycja nadzwyczajna!

Los Twój zależy nie tylko od Twoich zdolności i czynów, lecz i od ludzi, z którymi się łączysz! Światowej sławy psychografolog Szyller — Szkolnik, redaktor pisma „Swit”, opowie Ci kim jesteś, kim być możesz? Nadeslij charakter pisma swój, lub zainteresowanej osoby, zakomunikuj imię, rok, miesiąc urodzenia, kawaler, żonaty, wdowiec, ilość osób najbliższej rodziny. Otrzymasz szczegółową analizę charakteru, określenie zalet, wad, zdolności, przeznaczenie, jak również horoskopy słynnego medium M-lle Evigny. Wszystkim czytelnikom „ILUSTR. EXPRESSU WIECZ.” analizę wyśle się po otrzymaniu tylko 2 złotych (zamiast zł. 5). Na przesyłkę załączyć znaczki pocztowe. Osobiście przyjmuje od 12—7. Protokoły, odczyty, podziękowania najwybitniejszych osób stolicy. Warszawa, Psycho-Gratolog Szyller Szkolnik, Piękna 25, m. 12

P. S. Niniejsze ogłoszenie wyciąć i załączyć do listu.

Ceny sprzedaży detalicznej za tuzin: Nr 1203 1 dol. a mer OLLA jest udowodniono najstarszą produkującą markę światową, udowodniono najbezpieczniejszą. OLLA ma udowodniono największe rozpowszechnienie Pełna gwarancja za każdą sztukę.

Fabryka Fartuchów i Bielizny **F. SCHILLER**

Łódź, Gdańska (Długa) 66 tel. 31-05
POLECA szereg nadzwyczajnych i cennych fartuchów i bielizny podług najnow. modeli. Jednocześnie zawiadamiam, iż w moim przedsiębiorstwie posiadamy także zagraniczne fabrykaty pierwszorzędnych jakości.

NOWOCZESNA DUBARRY

-TO kobieta, dla której monarcha porzucił tron i władzę by stać się niewolnikiem
w królestwie miłości.

W roli nowocześnie Dubarry

MARJA CORDA

aktorka, słynąca z nadzwyczajnej piękności i niepospolit. wdzięku

Jedyny specjalny. (od 1863 r. egzystujący). Zakład

Kefiru Leczniczego **K. SIGALINY**

nagrodzony 34 najwyższymi nagrodami (ostatnia na Zjeździe Lekarzy i Przyrodników w Warszawie w czerwcu 1923 r.)

Anemia, gruźlica, choroby żołądka, nerek, rekonwalescencja. Również firmy K. Sigaliny KEFIROGEN i najlepsza ŚMIETANKA homogen zowana i sterylizowana

Kefir i śmietankę można wypić na miejscu.

Na żądanie dostawa do domu.

ul. Narutowicza (Dzielnia) 6, Tel. Nr. 4640.

Kto nauczy grun-
townie języka
włoskiego? Oferty
dla „italiano”.

Ważne dla Pań!
Kurs trzymie-
sieczny bielizny
swoją skończony. Za-
pisy dla nowych
kandydatek już od
27 b m Tylko 20 zł.
miesięcznie. P. Gryn-
biat, Zeromskiego 9
m. 33, prawa ofic.
I piętro Zapisy co-
dzienne od 11—1
i 3—7.

Meble najnowszych modeli
specjalnie **SYPIALNIE, STOŁOWE**
i gabinety

poleca na dogodnych warunkach

Zakład meblowy

A. KARKUT Piotrkowska 44,
I piętro, oficyna

Przyjmuje obstatunki, odwiezanie i reperacje.

Dr. med.

A. BANASZ
UROLOG

przeprowadził się na

Wólczańska № 23

tel. 39-88

przyjmuje od 7—8

wieczór. 96—2

Poszukiwana

zdolna wykwalifiko-
wana biuralistka.
Zgłoszenia pod „Na-
tychmiast” do re-
dakcji.

Kupno i

sprzedaż

Obuwie trwałe,
zgrabne, tanio
na raty. „Kredyt”
Nawrot 15. I p. X

Magiel sprzedam.
Stare Chojny,
ulica Parkowa № 2
Karasiński.

Tanio na wypłatę
obuwie. Piotr-
kowska 37, w po-
dwórzu 3-e wejście.

Nauka
wychowanie

Stenografii wyucza
darmo listownie
Redakcja Stenogra-
fa Polskiego, War-
szawa, Szczęśliwa 12

Posady

Przebieg 2 hal-
ciarki maszyno-
wa i ręczna, Dzia-
łowska, Nowo-Ce-
gielna 44.

Pierwszorzędna
i wykwalifikowana
modystka przerabia
stare kapelusze na
najnowsze fałszy
za 3 zł. 6-go Sie-
pnia (Benedykta)
sklep kapeluszy.

Kozmaltę

Kuszerka Pipko-
wa, Piotrkow-
ska № 132, przy-
muje zamówienia
oraz masaż.

Maginął w Łodzi
patent przemys-
łowy domo-krańcy
wydany przez Wo-
jewódzkie Poznań-
skie na imię Józefa
Walickiego, zam.
w Łodzi, Wrzesień-
ska 4. 26

Poszukuję nauczy-
cielki języka pol-
skiego do konwer-
sacji. Of. składać
do redakcji pod
„wieczór”. 62

Malowanie na je-
dwabiach brzoza-
mi, lirowanie zło-
tem, dżetem, korali-
kami, puszkami, wy-
uczasz szybko. Przy-
muje zamówienia.
Traugutta 2, m. 6,
front II p. lewa str.

Prenumerata: W Łodzi zł. 4.00 miesięcznie. — Zamiejscowa 5 zł.
miesięcznie. — Zagranica 7 złotych miesięcznie. —
Odnoszenie do domów 40 groszy.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49,
Telefony redakcji 27-24, 36-43, 36-44
Telefon administracji 22-14 — — —

Godziny przyjęć redakcji 6—7
po poł. Rękopisów niezamówio-
nych nie zwraca się. — — —

Ogłoszenia:

ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 10 szpalt). W TEKSCIE: 40 groszy za wiersz milimetryowy (na stronie 4 szpalt). Zarezerwowane i zastrzeżone po-
tekście 10 zł. Zamiejscowe o 50 proc. Zagr. o 100 proc. drożej. Za terminowy druk
ogłoszeń administ. nie odpowiada. Drobne 10 gr. Poszuk. pracy 5 gr. Najm. 50 gr.

Ogłoszenia kolorowe (minimalna wielkość ćwierć strony) 100 procent drożej.